
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

| | | |
|--------|--|----|
| 1. | Εισαγωγή - Βασικές έννοιες | 1 |
| 1.1 | Εσωτερική παράσταση δεδομένων | 2 |
| 1.1.1 | Παράσταση θέσης | 3 |
| 1.1.2 | Μετατροπές μεταξύ συστημάτων διαφορετικών βάσεων | 5 |
| 1.1.3 | Οι αριθμητικές πράξεις | 10 |
| 1.1.4 | Εσωτερική παράσταση ακεραίων αριθμών | 13 |
| 1.1.5 | Παράσταση πραγματικών αριθμών | 16 |
| 1.1.6 | Εσωτερική παράσταση χαρακτήρων..... | 18 |
| 1.1.7 | Ασκήσεις..... | 20 |
| 1.2 | Στοιχεία από την άλγεβρα του Boole | 21 |
| 1.3 | Περί αλγορίθμων | 23 |
| 1.3.1 | Ορισμοί. Διαγράμματα ροής | 23 |
| 1.3.2 | Ένας απλός αριθμητικός αλγόριθμος | 31 |
| 1.3.3 | Το μοντέλο ενός απλού ΗΥ. Μεταβλητές, εντολές καταχώρησης. | 33 |
| 1.3.4 | Ένα ακόμα παράδειγμα ανάπτυξης ΔΡ..... | 39 |
| 1.3.5 | Διευκρινήσεις πάνω στις εντολές εισόδου/εξόδου | 40 |
| 1.3.6 | Βασικές ιδιότητες των αλγορίθμων..... | 44 |
| 1.3.7 | Ασκήσεις..... | 44 |
| 1.4 | Συμβολική γλώσσα και γλώσσες υψηλού επιπέδου | 47 |
| 1.5 | Το λειτουργικό σύστημα | 50 |
| 2. | Τα λειτουργικά συστήματα DOS & WINDOWS | 53 |
| 2.1 | Τι είναι ένα ΛΣ; | 53 |
| 2.2 | Τι είναι τα αρχεία (Files);..... | 54 |
| 2.3 | Τύποι δισκετών ή σκληρών δίσκων..... | 57 |
| 2.4 | Ονόματα μονάδων δίσκων. | 58 |
| 2.5 | Ονόματα αρχείων. (File names) | 58 |
| 2.6 | Το σύστημα διαχείρισης αρχείων..... | 61 |
| 2.7 | Εισαγωγή στο DOS | 64 |
| 2.7.1 | Τα μέρη του DOS | 64 |
| 2.7.2 | Φόρτωμα του DOS | 66 |
| 2.7.3 | Ονομασίες των περιφ. μονάδων. Η τρέχουσα μονάδα | 67 |
| 2.7.4 | Κατάλογος ανάγκης και τρέχων κατάλογος | 68 |
| 2.7.5 | Τρόπος εκτέλεσης εντολών και προγραμμάτων..... | 69 |
| 2.7.6 | Κανόνες συντακτικής περιγραφής εντολών του DOS | 70 |
| 2.7.7 | Μορφοποίηση δίσκων. (Formatting)..... | 71 |
| 2.7.8 | Η εντολή DISKCOPY..... | 72 |
| 2.7.9 | Μερικές εσωτερικές εντολές | 72 |
| 2.7.10 | Παραδείγματα..... | 75 |
| 2.7.11 | Τα αρχεία BATCH..... | 76 |

| | |
|--|-----|
| 2.8 Εισαγωγή στα Windows. | 78 |
| 2.8.1 Το επίπεδο εργασίας (desktop).... | 79 |
| 2.8.2 Το «ποντίκι» (Mouse). | 81 |
| 2.8.3 Χρήση του desktop..... | 82 |
| 2.8.4 Η εμφάνιση και ο χειρισμός των Παραθύρων..... | 84 |
| 2.8.5 Χειρισμός παραθύρων καταλόγων..... | 87 |
| 2.8.6 Διαχείριση αρχείων και καταλόγων..... | 90 |
| 2.8.7 Οι συντομεύσεις (shortcuts) και η χρήση τους..... | 92 |
| 2.8.8 Χρήση δισκετών. | 94 |
| 3. Το «σύστημα» της Turbo Pascal..... | 95 |
| 3.1 Ο κύκλος ανάπτυξης ενός προγράμματος..... | 95 |
| 3.2 Προετοιμασία Η/Υ, εγκατάσταση του IDE..... | 97 |
| 3.3 Γενικά χαρακτηριστικά του IDE της Turbo Pascal. | 98 |
| 3.4 Περιγραφή των menu. | 103 |
| 3.5 Ο Editor. | 109 |
| 3.5.1 Βασικές αρχές λειτουργίας ενός editor. | 109 |
| 3.5.2 Πίνακας βασικών εντολών του editor. | 111 |
| 3.6 Αλγόριθμος χρήσης του IDE..... | 112 |
| 4. Εισαγωγή στην γλώσσα προγραμματισμού Pascal. | 113 |
| 4.1 Pascal ή Turbo Pascal;..... | 113 |
| 4.2 Βασικά στοιχεία της γλώσσας..... | 113 |
| 4.2.1 Προκαθορισμένα στοιχεία..... | 113 |
| 4.2.2 Στοιχεία της γλώσσας που ορίζονται από τον προγραμματιστή. | 118 |
| 4.3 Γενικά χαρακτηριστικά ενός προγράμματος της Pascal. | 126 |
| 4.4 Η δομή ενός προγράμματος στην Pascal..... | 127 |
| 4.4.1 Η επικεφαλίδα..... | 127 |
| 4.4.2 Το block του προγράμματος..... | 128 |
| 4.4.3 Γενικές οδηγίες για την παραγραφοποίηση | 136 |
| 4.4.4 Σειριακή περιγραφή δομής προγράμματος. | 138 |
| 5. Τύποι Δεδομένων, Τελεστές, Παραστάσεις..... | 139 |
| 5.1 Ορισμοί. | 139 |
| 5.1.1 Τύποι δεδομένων. (data types). | 139 |
| 5.1.2 Τελεστές. (Operators). | 140 |
| 5.1.3 Συναρτήσεις. (<u>Functions</u>). | 140 |
| 5.1.4 Παραστάσεις. (<u>Expressions</u>). | 140 |
| 5.2 Κατηγορίες τύπων δεδομένων..... | 141 |
| 5.2.1 Βαθμωτοί - Δομημένοι τύποι δεδομένων..... | 141 |
| 5.2.2 Τυποποιημένοι (Standard) - Μη τυποποιημένοι τύποι δεδομένων..... | 142 |
| 5.2.3 Ανακεφαλαίωση..... | 143 |
| 5.3 Οι Βαθμωτοί τυποποιημένοι τύποι στην Pascal. | 144 |

| | | |
|-------|---|-----|
| 5.3.1 | Ο τύπος δεδομένων INTEGER..... | 144 |
| 5.3.2 | Ο τύπος δεδομένων REAL..... | 146 |
| 5.3.3 | Ο τύπος δεδομένων CHAR..... | 149 |
| 5.3.4 | Ο τύπος δεδομένων BOOLEAN..... | 151 |
| 5.3.5 | Αριθμησιμότητα..... | 153 |
| 5.4 | Συμβατότητα τύπων δεδομένων..... | 154 |
| 5.4.1 | Ορισμοί και κανόνες συμβατότητας..... | 154 |
| 5.4.2 | Αυτόματες μετατροπές τύπου..... | 156 |
| 5.5 | Κατηγορίες τελεστών..... | 157 |
| 5.5.1 | Αριθμητικοί τελεστές..... | 157 |
| 5.5.2 | Τελεστές σύγκρισης..... | 159 |
| 5.5.3 | Λογικοί τελεστές..... | 161 |
| 5.5.4 | Τελεστές συνόλων..... | 162 |
| 5.5.5 | Τελεστές - συναρτήσεις μεταφοράς..... | 162 |
| 5.6 | Τύποι παραστάσεων..... | 163 |
| 5.7 | Προτεραιότητες τελεστών..... | 165 |
| 6. | Είσοδος - Έξοδος (Input - Output)..... | 169 |
| 6.1 | Τα αρχεία INPUT και OUTPUT..... | 170 |
| 6.2 | Οι εντολές WRITE/WRITELN..... | 171 |
| 6.2.1 | Συντακτικό..... | 171 |
| 6.2.2 | Παράμετροι μορφοποίησης..... | 172 |
| 6.2.3 | Εντολές εξόδου με πολλές παραμέτρους..... | 175 |
| 6.2.4 | Η διαφορά μεταξύ των WRITE/WRITELN..... | 176 |
| 6.3 | Οι εντολές READ/READLN..... | 177 |
| 6.3.1 | Συντακτικό..... | 177 |
| 6.3.2 | Βασικοί κανόνες εισόδου για διάφορους τύπους δεδομένων..... | 178 |
| 6.3.3 | Περιγραφή των εντολών READ/READLN..... | 179 |
| 6.3.4 | Πολλαπλές παράμετροι..... | 185 |
| 6.3.5 | Πρακτικές συμβουλές..... | 185 |
| 6.4 | Η συνάρτηση READKEY..... | 186 |
| 7. | Οι εντολές της Pascal..... | 189 |
| 7.1 | Οι κατηγορίες των εντολών της Pascal..... | 189 |
| 7.2 | Η εντολή εκχώρησης..... | 190 |
| 7.3 | Οι εντολές Procedure και GOTO..... | 191 |
| 7.4 | Η κενή εντολή..... | 193 |
| 7.5 | Η σύνθετη εντολή..... | 194 |
| 7.6 | Η εντολή IF..... | 195 |
| 7.7 | Η εντολή CASE..... | 199 |
| 7.8 | Η εντολή FOR..... | 203 |
| 7.9 | Η εντολή WHILE..... | 208 |
| 7.10 | Η εντολή REPEAT..... | 210 |
| 8. | Σειρές (Πίνακες)..... | 213 |

| | |
|---|-----|
| 8.1 Τυπική περιγραφή..... | 213 |
| 8.2 Εφαρμογή των κανόνων συμβατότητας στις σειρές..... | 217 |
| 8.2.1 Καταχωρήσεις..... | 217 |
| 8.2.2 Συγκρίσεις..... | 219 |
| 8.2.3 Οι σειρές σαν παράμετροι υποπρογραμμάτων..... | 219 |
| 8.3 Σειρές τύπου char (χαρακτήρων) - συμβολοσειρές..... | 220 |
| 8.4 Σειρές πολλαπλών διαστάσεων..... | 222 |
| 9. Υποπρογράμματα..... | 225 |
| 9.1 Προκαθορισμένα και υποπρογράμματα χρήστη..... | 226 |
| 9.2 Η έννοια της συνάρτησης..... | 227 |
| 9.3 Εισαγωγή στην κλήση των υποπρογραμμάτων..... | 228 |
| 9.4 Παραδείγματα κλήσης προκαθ/νων υποπρογραμμάτων..... | 230 |
| 9.4.1 Function..... | 230 |
| 9.4.2 Procedures..... | 231 |
| 9.5 Οι διαφορές μεταξύ των Procedures και των Functions..... | 232 |
| 9.6 Η δομή των υποπρογραμμάτων στην Pascal..... | 233 |
| 9.7 Παραδείγματα υποπρογραμμάτων..... | 236 |
| 9.7.1 Function..... | 236 |
| 9.7.2 Procedure..... | 238 |
| 9.8 Οι παράμετροι μιας Procedure..... | 239 |
| 9.9 Συντακτικό κλήσης και δήλωσης ενός υποπρογράμματος..... | 241 |
| 9.10 Παραδείγματα..... | 245 |
| 9.10.1 Επικοινωνία, χωρίς παραμέτρους, μέσω καθολικών μεταβλητών..... | 245 |
| 9.10.2 Πέρασμα παραμέτρων με τιμή..... | 246 |
| 9.10.3 Πέρασμα παραμέτρων με αναφορά..... | 247 |
| 9.11 Οι κανόνες για την περιοχή ισχύος ονομάτων | 249 |
| 9.11.1 Οι κανόνες | 250 |
| 9.11.2 Τοπικά και καθολικά ονόματα..... | 254 |
| 9.12Η οδηγία FORWARD..... | 256 |
| 9.13Οδηγίες χρήστης των μεταβλητών στα υποπρογράμματα..... | 257 |
| 9.13.1 Καθολικές ή τοπικές μεταβλητές;..... | 257 |
| 9.13.2 Παράμετροι τιμών ή παράμετροι μεταβλητών; | 259 |
| 10. Τύποι απαρίθμησης και υποπεριοχής..... | 261 |
| 10.1Τύποι απαρίθμησης..... | 261 |
| 10.1.1 Αναλυτική περιγραφή..... | 261 |
| 10.1.2 Πλεονεκτήματα χρήσης..... | 263 |
| 10.1.3 Συντακτική και σημασιολογική περιγραφή..... | 265 |
| 10.1.4 Είσοδος / Έξοδος..... | 266 |
| 10.2Αριθμήσιμοι τύποι δεδομένων υποπεριοχής..... | 267 |
| 10.2.1 Συντακτική και σημασιολογική περιγραφή..... | 268 |
| 10.3Αυτόματος έλεγχος περιοχής..... | 269 |

| | | |
|--------|--|-----|
| 11. | Τύπος δεδομένων string..... | 271 |
| 11.1 | Συντακτική περιγραφή δήλωσης ενός string..... | 271 |
| 11.2 | Εσωτερική δομή και λειτουργία..... | 273 |
| 11.3 | Συμβατότητα..... | 274 |
| 11.4 | Συγκρίσεις..... | 275 |
| 11.5 | Προκαθορισμένα υποπρογράμματα..... | 276 |
| 12. | Τύπος δεδομένων συνόλου..... | 283 |
| 12.1 | Συντακτική περιγραφή δήλωσης ενός συνόλου..... | 283 |
| 12.2 | H εντολή καταχώρησης στα σύνολα..... | 285 |
| 12.3 | Oι τελεστές στα σύνολα..... | 288 |
| 12.3.1 | Oι τελεστές σύγκρισης..... | 288 |
| 12.3.2 | Oι τελεστές των βασικών πράξεων..... | 290 |
| 12.4 | Παραστάσεις τύπου συνόλου..... | 291 |
| 12.5 | To κενό, το μοναδιαίο και το γενικό σύνολο..... | 292 |
| 12.6 | Συμβατότητα..... | 293 |
| 12.6.1 | Σύγκριση και καταχώρηση..... | 293 |
| 12.6.2 | Tα σύνολα σαν παράμετροι υποπρογραμμάτων..... | 295 |
| 12.7 | Χρήσεις των συνόλων..... | 295 |
| 13. | Εγγραφές (Records)..... | 297 |
| 13.1 | Oρισμοί..... | 297 |
| 13.2 | Συντακτική περιγραφή δήλωσης του τύπου εγγραφής..... | 297 |
| 13.3 | Συμβατότητα..... | 300 |
| 13.4 | Διαπλεγμένες εγγραφές..... | 301 |
| 13.5 | H περιοχή ισχύος των ονομάτων των πεδίων..... | 303 |
| 13.6 | H εντολή WITH..... | 305 |
| 13.6.1 | Συντακτική περιγραφή..... | 305 |
| 13.6.2 | Aπλή χρήση της εντολής WITH..... | 307 |
| 13.6.3 | Διαπλοκή εντολών WITH..... | 310 |
| 13.6.4 | Διαπλοκή εντολών WITH και διπλά ονόματα πεδίων..... | 312 |
| 13.7 | Μεταβλητές εγγραφές..... | 316 |
| 13.7.1 | Pεδία επισήμανσης (Tag fields)..... | 317 |
| 13.7.2 | Eξοικονόμηση μνήμης..... | 321 |
| 13.7.3 | Συντακτική περιγραφή - Ανακεφαλαίωση..... | 321 |
| 14. | Αρχεία. (Files)..... | 325 |
| 14.1 | Eισαγωγή, Ορισμοί, Βασικές έννοιες..... | 326 |
| 14.2 | Συντακτικό δήλωσης ενός δυαδικού αρχείου (FILE)..... | 327 |
| 14.3 | Συντακτικό δήλωσης ενός αρχείου κειμένου (TEXT)..... | 329 |
| 14.4 | Εφαρμογή των κανόνων συμβατότητας στα αρχεία..... | 331 |
| 14.5 | Γενικές εντολές επεξεργασίας αρχείων..... | 331 |
| 14.5.1 | H Procedure Assign..... | 331 |
| 14.5.2 | H Procedure Rewrite..... | 332 |
| 14.5.3 | H Procedure Reset..... | 332 |

| | |
|---|-----|
| 14.5.4 H Procedure Read..... | 333 |
| 14.5.5 H Procedure Write..... | 334 |
| 14.5.6 H Procedure Close..... | 335 |
| 14.5.7 H Function EOF..... | 336 |
| 14.5.8 H Procedure Erase..... | 336 |
| 14.5.9 H Procedure Rename..... | 337 |
| 14.6Εντολές δυαδικών αρχείων..... | 338 |
| 14.6.1 H Function Filepos..... | 339 |
| 14.6.2 H Function Filesize..... | 339 |
| 14.6.3 H Procedure Seek..... | 340 |
| 14.7Ανακεφαλαίωση στα αρχεία κειμένου (TEXT). | 340 |
| 14.8Εντολές αρχείων κειμένου. | 342 |
| 14.8.1 H Procedure Append..... | 342 |
| 14.8.2 H Function EOLN..... | 342 |
| 14.8.3 H Procedure Readln..... | 343 |
| 14.8.4 H Procedure Writeln..... | 343 |
| 14.9Περιφερειακές μονάδες του DOS και αρχεία κειμένου..... | 344 |
| 15. Δείκτες και δυναμικές δομές δεδομένων. | 347 |
| 15.1Στατικές και δυναμικές μεταβλητές. | 347 |
| 15.2Μεταβλητές τύπου δείκτη. (Pointers) | 348 |
| 15.3Δήλωση και χρήση δεικτών και δυναμικών μεταβλητών..... | 348 |
| 15.4Χρήση των δυναμικών μεταβλητών. (Κόμβοι & εγγραφές.)..... | 350 |
| 15.5Οι λίστες ή κατάλογοι. (lists). | 351 |
| 15.5.1 H δημιουργία μιας λίστας..... | 353 |
| 15.5.2 ... και η χρήση της..... | 355 |

